

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 138. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094289296/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

Tilbage i hverdagen mandag morgen har han tømmere, men længes efter den store skæbne: hellere ædes af én løve end af ti tusinde løpper! Drevet af en umodståelig længsel efter de største erfaringer skylder han sig en kugle gennem hovedet – og det giver fortælleren anledning til en tredje-persons-karakteristik af bogens jeg. Han, der i sin egen forestilling synes indviet til alt stort i verden, er set med verdens øjne blot en sølle stakkel.

Efter hans frigørelse fra den jordiske verden følger det centrale afsnit »Symfonis«, der i en række – fem – sætser fuldender jeg'ets renselse og dets opløsning og opgøen i verden. Som en illustration af den i tiden udbredte, oprindelig indiske forestilling, at den enkelte individualjag og verdensjag (Atman og Brahman) for den indsigtfulde er identiske, føres processen i finalen frem mod dommedag, hvor i bedste evangeliske stil himmelgenerne falder ned, og hvælvingen brister. Men skaberguden har i tanken allerede set nye, kommende verdener.

Her slutter *Syner*'s første akt – fra bondebrengen via musikken til kosmisk ende og begyndelse. Anden akt er lidt løsere. Jeg'et føres af en ånd gennem underverdenen, der som Dantes »Inferno« fra *Den guddommelige Komedie* rummer allehånde uhyggelige skikkelser, ikke mindst digternes egen djævel, Den store Bastian. Dernæst udsættes jeg'et for hverdagens smådemonske ansøg mod den høje inspiration: løppebid og forkølelse. Men han flygter via en metodisk forhåbelse af alt godt og positivt ud i en mareridtsagtig verden mellem jord og himmel, hvor han farer frem med torben og lynild, og således bliver det store uvejr over verden, som Nietzsche ønskede at være – »jeg er en stormvind«. Efter et mislykket forsøg som skaber af en ny verden, slutter jeg'et helt alene med Gud i en tom verden. Men Gud rager forudskuende. I denne fornyede kaestilstand ender bogens anden akt.

Den sidste del af bogen rummer tre frie kapitler omkring et jeg. Den begynder med »Den barmhjertige samaritans beretning«, hvor samaritanen fortæller om den sårede mand, han har taget hånd om. Det viser sig at være digteren, der har været udsat for bil- og mekanisk tortur. Om ham fortælles i to længere tekster, der består af en række ikke særlig sammenhængende episoder ad modum: Først skete der det, så kom Fanden og førte mig bort, og